

Vybrané inštitúty Európskeho civilného procesu

doc. JUDr. KATARÍNA ŠEVCOVÁ, PhD.

Právnická fakulta Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici

JUDr. DOMINIK ČIPKA

Právnická fakulta Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici

DOI: <https://doi.org/10.24132/ZCU.NADEJE.2022.666-675>

Kľúčové slová:

právo EÚ, európsky civilný proces, veciach s nízkou hodnotou sporu, európsky platebný rozkaz

Úvod

Pod pojmom civilný proces si môžeme predstaviť úradný postup súdov, v ktorom je daná právomoc súdom prejedávať a rozhodovať súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci. V minulosti sa na území Slovenskej republiky používal pojem občiansky proces, avšak uvedený termín, vzhľadom na vývoj a zmenu právnej úpravy na Slovensku, hlavne po roku 1989, možno považovať už za archaizmus (civilné právo v sebe zahŕňa odvetvia práva súkromného práva ako takého, kým občianske právo sa zameriava len na určitú skupinu právnych noriem).

Integrácia Slovenskej republiky v rámci Európskej únie so sebou priniesla nemalé zmeny, ktoré sa prejavili v rámci hospodárstva, ekonómie, poľnohospodárstva, menovej politiky, no zmeny sa prejavili aj v rámci súdnictva ako takého. Výnimkou neostal ani civilný proces. Vzhľadom na jeden zo základných a nosných princípov Európskej únie, a teda princíp voľného pohybu tovarov a služieb, začali ruka v ruke s vznikom súkromno-právnych vzťahov vznikáť aj s nimi spojené súkromnoprávne spory. Úlohou Európskej únie, konkrétne Európskeho parlamentu a Rady Európskej únie, je vytvoriť a zabezpečiť účinné

nástroje zamerané na efektívne riešenie sporov, či už súdnou alebo mimosúdnou cestou. Ako právna prax častokrát ukazuje, mimosúdne riešenie sporov častokrát neprináša želanú efektívnosť, nakoľko účastníci právneho vzťahu, medzi ktorými vznikol spor, sú málokedy ochotné viesť racionálny dialóg ktorý vedie k zmierlivému vyriešeniu spornej situácie. Za týmto účelom došlo v rámci štruktúr Európskej únie k vytvoreniu tzv. „európskeho justičného priestoru“, ktorý pojmovo v sebe zahŕňa justičnú spoluprácu medzi členskými štátmi Európskej únie v každom právnom spektre (trestné právo, občianske právo, obchodné právo atď.) V rámci vyššie uvedeného riešenie sporov súkromno-právnej povahy sa v posledných rokoch dostáva do popredia termín Európsky civilný proces.

Pod pojmom Európsky civilný proces si teda môžeme predstaviť súhrn právnych noriem (nariadení a smerníc) prijatých na úrovni Európskej únie (Európskeho parlamentu a Rady), ktorými upravujú postup súdov a zúčastnených subjektov pri uplatňovaní cezhraničných nárokov a ich následnom vymáhaní v rámci Európskej únie. Medzi uvedené právne normy môžeme zaradiť napríklad:

- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 593/2008 zo 17. júna 2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (Rím I.);
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach;
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 861/2007 z 11. júla 2007 ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ktoré bolo upravené Nariadením č. 2015/2421 zo 16. decembra 2015);
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 805/2004 z 21. apríla 2004, ktorým sa vytvára európsky exekučný titul pre nesporné nároky;
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1896/2006 z 12. decembra 2006, ktorým sa zavádza európske konanie o platobnom rozkaze (ktoré bolo upravené Nariadením č. 2015/2421 zo 16. decembra 2015).

Nakoľko ide o širokú škálu inštitútov a procesných postupov, o ktorých môžeme v rámci európskeho civilného procesu hovoriť, zameriame sa na dva inštitúty, konkrétne na európske konanie s nízkou hodnotou sporu a európske konanie o platobnom rozkaze.

Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu

Účelom a cieľom európskeho konania s nízkou hodnotou sporu ja zabezpečiť efektívny a čo najjednoduchší prístup k orgánom spravodlivosti v rámci Európskej únie s tým, aby konanie pred súdmi bolo čo najefektívnejšie s ohľadom na dĺžku konania a zároveň, s ohľadom na princíp hospodárnosti konania, aby náklady ktoré vzniknú v súvislosti s konaním boli čo najnižšie. Uvedené požiadavky sa v rámci európskeho konania s nízkou hodnotou sporu prejavujú v tom, že samotné konanie je svojou povahou typom tzv. formulárového konania, kedy sú strany povinné komunikovať so súdom výlučne prostredníctvom na to určených formulárov, ktoré sú dostupné na webovom sídle justičného atlasu Európskej únie.¹ Požiadavka efektívnosti a hospodárnosti konania je naplnená aj tým, že rozhodnutie vo veci samej, ktoré vydá súd členského štátu, je vykonateľné vo všetkých členských štátoch a to bez potreby osobitného osvedčenia,² ako je to napríklad v prípade osvedčenia o európskom exekučnom titule.³

Historické aspekty a súvislosti zavedenie európskeho konania s nízkou hodnotou sporu

Prvé zmienky o potrebe vytvorenia európskeho konania s nízkou hodnotou sporu možno datovať do roku 1998, kedy sa počas predsedníctva Spojeného kráľovstva konala v anglickom Down Hall konferencia, kde sa prvý krát preberala téma potreby zavedenia európskeho konania na riešenie sporov so spotrebiteľmi a v iných veciach s nízkou hodnotou. Na konferencii zazneli modely fungovania konaní s nízkou hodnotou sporu z rôznych krajín, napr. Singapur alebo Portugalsko, kde sa podarilo urovnať niekoľko spotrebiteľských sporov medzi Portugalskom a Španielskom. Následne, v roku 2002, po tom, čo Európska komisia na základe dotazníku získala dostačujúci prehľad o možnosti zavedenia európskeho konania s nízkou hodnotou sporu, bola zostavená a vydaná tzv. zelená kniha, ktorá obsahovala návrhy opatrení, ktoré mali viesť k naplneniu

¹ https://e-justice.europa.eu/177/SK/small_claims_forms?clang=sk [cit. 06. 11. 2022].

² Čl. 20 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 861/2007 z 11. júla 2007 ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu.

³ V prípade osvedčenia o európskom exekučnom titule súd osvedčí, že jeho rozhodnutie (platobný rozkaz, rozsudok) je vykonateľné v inom členskom štáte, ak sú splnené podmienky ustanovené v Nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 805/2004 z 21. apríla 2004, ktorým sa vytvára európsky exekučný titul pre nesporné nároky.

politických záväzkov, no predovšetkým bola vyslovená potreba zjednodušenia konania s nízkou hodnotou sporu s úmyslom zjednodušenia prístupu k spravodlivosti. Prvý návrh znenia nariadenia ktorým sa zavádza európske konanie s nízkou hodnotou sporu bol predložený v roku 2005, pričom Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 861/2007 z 11. júla 2007 ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu vstúpilo do účinnosti 01. januára 2009. V roku 2015 bolo prijaté nariadenie č. 2015/2421 ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Na podstatné zmeny si poukážeme v ďalších kapitolách, avšak zjednodušene možno zmeny konkretizovať ako zmeny vo výške nariadením určenej maximálnej uplatniteľnej pohľadávky, ako aj spôsob vedenia konania so zameraním na digitalizáciu a elektronizáciu konania.⁴

Podmienky európskeho konania s nízkou hodnotou sporu

Pôsobnosť nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 861/2007 z 11. júla 2007 ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu možno určiť jednak v pozitívnom a negatívnom kontexte. V pozitívnom slova zmysle sa pôsobnosť nariadenia vzťahuje na cezhraničné spory v občiansko-právnych a obchodno-právnych veciach, v ktorých hodnota pohľadávky v čase podania návrhu na začatie európskeho konania s nízkou hodnotou sporu nepresahuje sumu 5.000,- Eur. V negatívnom ponímaní, sa pôsobnosť nariadenia demonštratívne neuplatňuje najmä na daňové, colné ani správne veci, ani na zodpovednosť štátu za konanie alebo nečinnosť pri výkone štátnej moci,⁵ a taxatívne negatívnu pôsobnosť možno určiť ako neuplatnenie nariadenie vo veciach týkajúcich osobného stavu alebo právnej spôsobilosti fyzických osôb, majetkových práv vyplývajúcich z manželského zväzku alebo zo zväzku považovaného na základe rozhodného práva za taký zväzok, ktorý má porovnateľné účinky ako manželský zväzok; vyživovacej povinnosti vyplývajúcej z rodinných vzťahov, rodičovstva, manželstva alebo príbuzenských vzťahov; dedenia zo závetu a dedenia zo zákona vrátane vyživovacej povinnosti z dôvodu smrti; konkurzného konania, konania týkajúceho sa likvidácie platobne neschopných

⁴ https://e-justice.europa.eu/177/sk/small_claims_forms?init=true – praktická príručka k uplatňovaniu európskeho konania vo veciach s nízkou hodnotou sporu [06. 11. 2022].

⁵ Čl. 2 ods. 1 druhá veta nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 861/2007 z 11. júla 2007 ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu.

spoločností alebo iných právnických osôb, súdneho zmiernu, vyrovnaní a podobných konaní; sociálneho zabezpečenia; rozhodcovského konania; pracovného práva; nájmu nehnuteľností s výnimkou konaní o peňažných pohľadávkach alebo porušení práva na súkromie a práva na ochranu osobnosti vrátane poškodenia dobrého mena. Z uvedeného rozsahu pôsobnosti nariadenia možno jednoznačne určiť záujem o vytvorenie veľmi jednoduchého konania v rámci členských štátov Európskej únie, ktorého podstatou bude vzhľadom na povahu prejedávaného sporu otázka jednoduchého právneho posúdenia s ohľadom na výšku uplatnenej pohľadávky za podmienky, že spor bude mať cezhraničný charakter.

Mimo uvedený rozsah pôsobnosti je teda nevyhnutné splniť dve základné podmienky – spor musí mať cezhraničný charakter a pohľadávka v čase podanie návrhu na začatie konania nesmie byť vyššia ako 5.000,- Eur.

Pre splnenie geografickej podmienky konania, teda cezhraničného charakteru sporu, je nevyhnutné, aby strany konania mali bydlisko, resp. trvalý pobyt v členskom štáte Európskej únie a zároveň, aby jedna zo strán mala bydlisko, resp. trvalý pobyt v inom členskom štáte Európskej únie, než je sídlo súdu členského štátu, ktorý koná vo veci. K otázke charakteru cezhraničného sporu v rámci európskeho konania s nízkou hodnotou sporu sa vyjadril aj Súdny dvor Európskej únie, podľa ktorého spor, o aký ide vo veci samej, v ktorom majú žalobca a žalovaný bydlisko alebo obvyklý pobyt v tom istom členskom štáte, v ktorom má sídlo aj súd alebo tribunál konajúci vo veci, nepatrí do pôsobnosti tohto nariadenia.⁶ V uvedenom prípade totiž obidve strany sporu mali bydlisko (sídlo) v rovnakom členskom štáte, avšak popri navrhovateľovi vystupoval intervenient, ktorý mal bydlisko (sídlo) v inom členskom štáte. Súdny dvor sa popri otázke cezhraničného charakteru zaoberal aj otázkou prípustnosti intervencie v európskom konaní s nízkou hodnotou sporu, pričom dospel k záveru, že síce z ustanovení nariadenia, vyplýva len pojem strany, avšak nariadenie vo svojom znení žiadnym spôsobom nevyklučuje, že by sa tento pojem nemohol vzťahovať aj na intervenienta, avšak zo samotnej štruktúry nariadenia, ako aj z koncepcie povinnosti strán, menovite žalobcu a žalovaného, rovnako ako aj zo štruktúry vzorových tlačív, prostredníctvom ktorých prebieha celé konania, s ohľadom na účel európskeho konania s nízkou hodnotou sporu (jednoduchosť, rýchlosť a čo najnižšia nákladovosť konania) možno konštatovať, že nariadenie nepočíta s účasťou intervenienta v tomto konaní.⁷

⁶ Rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-627/17 zo dňa 22. 11. 2018 ods. 36.

⁷ Rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-627/17 zo dňa 22. 11. 2018 ods. 27.

Druhou podmienkou prípustnosti európskeho konania s nízkou hodnotou sporu je výška nárokovateľnej pohľadávky, ktorej výška nesmie presiahnuť 5.000,- Eur. Príslušenstvo pohľadávky či trovy konania sa do limitu nezahrňujú.

Priebeh konania

Európske konanie s nízkou hodnotou sporu je výlučne formulárové písomné konanie v zmysle, že strany sporu sú v rámci konania povinné so súdom komunikovať výlučne prostredníctvom na to určených formulárov. Formuláre sú pre tento typ konania záväzné a preto tvoria prílohu Nariadenia.

V Nariadení označený formulár A slúži na začatie konania. V ňom je žalobca povinný kvalifikovane popísať nárok s náležitým odôvodnením a pripojiť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Ak súd zistí nedostatky uplatneného nároku, skutkové ako aj právne, súd vyzve žalobcu na ich odstránenie cestou príslušného, Nariadením určeného formuláru.

Ak to súd považuje za nevyhnutné, môže vo veci nariadiť aj pojednávanie. Vzhľadom na povahu a účel európskeho konania vo veciach s nízkou hodnotou sporu však súd ma prioritizovať rozhodnutie vo veci bez nariadenia pojednáva, bez ohľadu na spôsob rozhodnutia vo veci samej.

Ak žalobca doručil súdu správne vyplnené tlačivo, pričom uplatnený nárok je zákonný a náležité odôvodnený, súd doručí žalovanému príslušný, nariadením určený formulár, ktorý zároveň pre žalovaného slúži ako odpoveďový formulár k uplatnenému nároku. Konanie je striktné lehotované nariadením. Súd je povinný odoslať formulár žalovanému do 14 dní odo dňa doručenia správne vyplneného formulára ktorým si žalobca uplatní nárok. Žalovaný má následne 30 dní po doručení odpoveďového formuláru aby sa oboznámil s uplatneným nárokom a zaujal k nemu stanovisko, ktoré musí v uvedenej lehote doručiť súdu. Súd túto odpoveď doručí žalobcovi v lehote 14, ktorý sa následne môže k veci v 30 dňovej lehote vyjadriť. Aj pre európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu je príznačný princíp replika-duplika. Súd má následne podľa Nariadenia niekoľko možností. Súd môže vydať vo veci rozsudok, vyžiadať si od strán ďalšie stanovisko uplatnenému nároku, nariadiť dokazovanie alebo predvolať strany na pojednávanie.

V prípade podania opravných prostriedkov sa európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporou spravuje právnym poriadkom členského štátu.

Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu možno z procesného hľadiska považovať za jeden z najrýchlejších spôsobov získania exekučného

titulu vo forme rozsudku. Aj napriek jeho výhodám, ktoré spočívajú v nízkej nákladovosti ako aj rýchlosti konania, nejde o preferovaný spôsob konania v sporoch cezhraničného charakteru. Podľa štatistik Okresného súdu Banská Bystrica bolo v priebehu roku 2022 v obchodnoprávnej agende vydaných 14 rozsudkov s cezhraničným subjektom sporu, z toho len 2 boli vydané v rámci európskeho konania s nízkou hodnotou.

Európsky platobný rozkaz

Európske konania o platobnom rozkaze bolo vôbec prvé konanie, ktoré možno považovať za konanie v rámci v rámci európskeho civilného procesu. Možno konštatovať, že svojou povahou a účelom je konanie o vydanie európskeho platobného rozkazu veľmi podobné európskemu konaniu vo veciach s nízkou hodnotou sporu.

Konanie o vydanie európskeho platobného rozkazu bolo zavedené Nariadením Európskeho parlamentu a Rady č. 1896/2006 z 12. decembra 2006, pričom znenie nariadenie bolo konsolidované Nariadením Európskeho parlamentu a Rady č. 2015/2421 zo 16. decembra 2015. Nariadenie sa uplatňuje vo všetkých členských štátoch,⁸ pričom jeho účelom je zjednodušiť a urýchliť súdne konanie a zároveň znížiť náklady na súdne konanie v cezhraničných sporoch. Návrh na vydanie Európskeho platobného rozkazu možno podať v občianskoprávných a obchodnoprávných veciach, pričom návrhom sa nemožno domáhať rozhodnutia o nároku v daňových, colných alebo správnych veciach a vo veciach zodpovednosti štátu za konanie alebo nečinnosť pri výkone štátnej moci.⁹ Základom pre uplatnenie nároku je samozrejme cezhraničný charakter sporu, kedy má aspoň jedna zo strán bydlisko alebo obvyklý pobyt v inom členskom štáte, než v ktorom sa nachádza súd, ktorý rozhoduje vo veci.

⁸ Okrem Dánska, čl. 2 ods. 3 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 1896/2006 z 12. decembra 2006.

⁹ Podobne je tu vymedzená negatívna pôsobnosť ako v prípade európskeho konania s nízkou hodnotou sporu.

Priebeh konania o vydanie európskeho platobného rozkazu

Konanie o vydanie európskeho platobného rozkazu ja výlučne formulárové konanie, pričom konanie sa spravuje dispozičnou zásadou a začína na návrh. Formulár príslušní na podanie návrhu na vydanie európskeho platobného rozkazu tvorí prílohu Nariadenia. V návrhu sa musí uviesť označenie strán a ich adresy, prípade ich zástupcov, výšku uplatnenej pohľadávky vrátane príslušenstva pohľadávky, popis skutkových okolností a opísanie právneho základu nároku, označenie dôkazov, zdôvodnenie právomoci súdu a preukázanie cezhraničného charakteru sporu.¹⁰ Návrh možno podať v listinnej forme alebo v elektronickej forme, pričom v prípade elektronickej podanie je potrebné rešpektovať národnú právnu členského štátu o elektronickej komunikácii so súdmi.¹¹

Po doručení návrhu na vydanie európskeho platobného rozkazu súd skúma, či sú splnené všetky náležitosti návrhu na vydanie európskeho platobného rozkazu podľa Nariadenie (právomoc súdu, cezhraničný charakter sporu, či ide o spor, resp. nárok, ktorý možno uplatniť v konaní o vydanie európskeho platobného rozkazu a či sú v návrhu uvedené všetky obsahové náležitosti). Ak súd zistí nedostatky návrhu, napríklad návrh neobsahuje všetky Nariadením predpokladané obsahové náležitosti, alebo je uplatnený nárok neprípustný, súd navrhovateľovi určí lehotu, v ktorej môže tento svoj návrh opraviť, poprípade doplniť. Ak navrhovateľ v súdom určenej lehote návrh neopraví, resp. neodstráni jeho nedostatky, súd návrh odmietne. Súd návrh odmietne aj v prípade, ak je uplatnený nárok neodôvodnený alebo v rozpore s právnymi predpismi. Ak je však súd posúdením návrhu došiel k záveru, že navrhovateľom uplatnený nárok je len čiastočne neodôvodnený, súd o tom navrhovateľa upovedomí a vyzve ho, aby prial súdom určený nárok.

Ak sú splnené podmienky na vydanie európskeho platobného rozkazu, alebo ak navrhovateľ súhlasil s návrhom súdu na čiastočné priznanie nároku, súd najneskôr v lehote 30 dní od doručenia návrhu vydá európsky platobný rozkaz a to prostredníctvom Nariadením určeného formuláru. Ak odporca s nárokom priznaným európskym platobným rozkazom navrhovateľovi nesúhlasí, má možnosť podať odpor v lehote 30 dní od doručenia európskeho platobného

¹⁰ Čl. 7 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 1896/2006 z 12. decembra 2006 ktorým sa zavádza európske konanie o platobnom rozkaze.

¹¹ Na území Sr je to Zákon č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente).

rozkazu. Odpor, rovnako ako ostatné úkony v rámci konania o európskom platobnom rozkaze, sa podáva na formulári určenom Nariadením. Po podaní odporu sa postupuje buď v zmysle vnútroštátnej právnej úpravy členského štátu ktorého súd vo veci rozhoduje, alebo ak je uplatniteľné nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 861/2007 z 11. júla 2007, tak sa vo veci koná podľa pravidiel európskeho konania vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Ak proti európskemu platobnému rozkazu nebol podaný odpor, tento sa stáva vykonateľným, a to nie len v členskom štáte v ktorom konal súd vo veci, ale vo všetkých členských štátoch bez potreby ďalšej osobitnej doložky vykonateľnosti.

Záver

Na základe uvedeného možno konštatovať, že európsky civilný proces ako taký má zásadný vplyv na civilné súdne konanie členských štátov. Za jeho hlavný prínos možno považovať snahu o zabezpečenie vykonateľnosti súdnych rozhodnutí v inom členskom štáte, než v ktorom bolo to ktoré súdne rozhodnutie vydané.

Je potrebné zdôrazniť, že rozoberané inštitúty európskeho civilného procesu majú fakultatívny charakter, preto je vždy na veriteľovi, aby sa rozhodol, ktorý zákonný nástroj použije. Z koncepcie európskeho konania s nízkou hodnotou sporu ako aj konania o vydanie európskeho platobného rozkazu možno dôjsť k záveru, že v súčasnosti sú tieto inštitúty z hľadiska priebehu konania a rýchlosti konania najúčinnějšími inštitútmi, ktoré vedú k získaniu súdneho rozhodnutia v cezhraničných sporoch. Svojou povahou ide o podobné, nie však výlučne podobné inštitúty. Zatiaľ čo európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu je limitované výškou uplatneného nároku, európskym platobným rozkazom možno rozhodnúť o nároku bez najvyššej prípustnej výšky uplatneného nároku.

Ak sa však budeme baviť o pohľadávke, ktorá je uplatniteľná tak v európskom konaní vo veciach s nízkou hodnotou sporu ako aj v konaní o vydanie európskeho platobného rozkazu, ktorá z uvedených možností predstavuje výhodnejší spôsob pre navrhovateľa? Hľadisko dĺžky konania v týchto prípadoch nehrá rolu, pretože maximálne prípustné lehoty na vydanie rozhodnutia v uvedených konaniach je zanedbateľné. Za rozhodujúci faktor možno považovať záujem navrhovateľa o druh súdneho rozhodnutia. Ako vyplýva z názvu konania o vydanie európskeho platobného rozkazu, očakávaným výsledkom takého konania je európsky platobný rozkaz a v prípade európskeho konania vo veciach

s nízkou hodnotou sporu je očakávaným výsledkom konania vydanie rozsudku. O vymožitelnosti uvedených súdnych rozhodnutí nemusíme viesť polemiku, na koľko v oboch prípadoch je v zásade rovnaká. Rozdielnosť a teda kľúčovým faktorom pre rozhodnutie bude možný a očakávaný postup odporcu, ktorý sa bude v konaní brániť. Kým v európskom konaní vo veciach s nízkou hodnotou sporu môže proti rozsudku podať odporca (žalovaný) odvolanie, o ktorom bude rozhodovať súd príslušný podľa národnej právnej úpravy (v Slovenskej republike to bude príslušný Krajský súd ako súd druhej inštancie), v prípade európskeho platobného rozkazu môže odporca (žalovaný) podať odpor, a za predpokladu že tento bude podaný včas a kvalifikovane, tak následne prebehne konanie na súde prvej inštancie ktoré sa skončí vydaním rozsudku vo veci, na ktoré môže nadväzovať konanie o prípadnom podanom odvolaní. Z uvedeného hľadiska, v prípade ak nárok spadá do rozsahu uplatniteľného nároku v európskom konaní s nízkou hodnotou sporu, je pre navrhovateľa (žalobcu) výhodnejšie uplatniť svoj nárok touto cestou.

Záverom ostáva už len konštatovať, že aj napriek nespornej efektívnosti uvedených inštitútov európskeho civilného procesu, v rámci rozhodovacej praxe súdnictva Slovenskej republiky, nejde o prioritné a preferované konania o uplatnenie nárokov v cezhraničných sporoch. Nad dôvodmi, prečo je tomu tak, môžeme len uvažovať, avšak ako najpravdepodobnejšie odôvodnenie sa môže javiť nedostatočná informovanosť, resp. nezáujem oprávnených subjektov o inštitúty európskeho civilného procesu.

Abstract

European civil procedure – european order for payment and European small claims procedure

Retribution deals with European civil procedure, aiming on specific areas of its legislation. Main areas with which the retribution is dealing with are European small claims procedure and European order for payment. Both mentioned legal institutes are well described with pointed out with practice experiences and case-law of the Court of justice of European union.